Polonijne Okienko na Świat
(23/10/2026)

Świat

- Trump zawiesił część amerykańskich ceł i sankcji nałożonych na Rosję; doradca Putina Kirił Dmitrijew nazwał to „historycznym momentem”. Powołując się na interes USA, Trump uchylił część sankcji z tzw. ustawy Grahama podpisanej zaledwie we wrześniu. Obejmowała flotę cieni, cła w wysokości 100% na towary od 5 największych importerów rosyjskich surowców i cła w wysokości 500% na towary z samej Rosji.
- Szef sił NATO w Europie gen. Grynkewich zapewnił, że Sojusz jest gotowy do walki nawet już dziś w nocy, gdyby został zaatakowany. Przedstawił „strategię zwycięstwa” na Warsaw Security Forum. Po doświadczeniach z wojen na Ukrainie i Bliskim Wschodzie zakłada zatrzymanie wroga na lądzie na linii styku, by nie zdobywał terytorium. Przewaga wywiadowcza pozwoli NATO wykryć zbliżający się atak i szybko rozmieścić wojska, a lotnictwo i marynarka wojenna, wspierane przez siły kosmiczne i cybernetyczne, mają szybko uzyskać przewagę w powietrzu i na morzu.
- Francja- protesty pod sloganem “przeciw kosztom życia we Francji” de facto okazały się masową dewastacją miast i grabieżą tysięcy sklepów dokonaną głównie przez imigrancką młodzież; zatrzymano ponad 1800 osób, a ponad 500 policjantów, żandarmów i strażaków jest rannych.
- Elon Musk w przyszłym roku przekaże po 1 akcji SpaceX każdemu dziecku i nastolatkowi do 18. roku życia w USA. Mowa o 72 mln ludzi. Łączna wartość takich akcji wynosiłaby 10,5 mld $. Miliarder dodał, że będzie to pierwsza taka akcja “z wielu”.
- Zełenski zwołał pilną naradę. Stwierdził łamanie przez USA zawartych porozumień politycznych i celowe opóźnianie dostaw uzbrojenia do obrony. Zarzucił, że Stany chcą zmusić Ukrainę do kapitulacji.
- Francja wprowadziła godzinę policyjną w niektórych dzielnicach Paryża, a także w Lille, Nicei i innych miastach. Rząd wprowadza ograniczenia w pomocy socjalnej dla zatrzymanych wandali i złodziei. Kary mają być zależne od wartości łupów lub strat wyrządzonych przez daną osobę.
- Anthropic, twórca modelu Claude, zaproponował Kongresowi USA przepisy, które pozwalałyby zablokować zaawansowany model AI w razie realnego ryzyka strat przekraczających 1 mld $ lub śmierci albo poważnych obrażeń u ponad 50 osób.

- Francja mobilizuje służby przed kolejnymi protestami - są zaplanowane na sobotę. Rząd „masowo” rozmieszcza siły porządkowe, przyznając, że poprzednio ochrona była za słaba i zawiodła. Obiecuje twardą reakcję na plany lewicy dot. marszów na Pałac Elizejski i siedzibę rządu.
- Zełenski spotkał się z wysłannikami USA w Oslo. Przekazał z wdzięcznością, że przywrócono współpracę wywiadowczą i działanie systemu ostrzegania o odpaleniach rosyjskich rakiet.
- Incydenty z dronami w Europie: Rumuńskie myśliwce F-16 zestrzeliły dwa drony, które wdarły się w przestrzeń powietrzną kraju. Z kolei na Litwie i Łotwie ogłoszono alerty po tym, jak w przestrzeni powietrznej wykryto niezidentyfikowany obiekt – służby znalazły szczątki drona, który miał wlecieć z terytorium Polski.
- Atak na konwój dyplomatyczny: Na Zachodnim Brzegu zaatakowano konwój z polskimi dyplomatami; polskie MSZ domaga się w tej sprawie oficjalnych wyjaśnień od Izraela.
- Wojna w Ukrainie: Wołodymyr Zełenski informuje o nowych posunięciach Rosji i sytuacji m.in. w rejonie Chersonia oraz pod ostrzałami na zachodniej Ukrainie, a Rosja uderzyła m.in. w Kijów i obiekty energetyczne.
- Wybuch i pożar w bazie wojskowej: W kanadyjskiej bazie wojskowej doszło do poważnego incydentu połączonego z pożarem, w wyniku którego są zabici i ranni.
- Atak na terminal naftowy: Drony zaatakowały terminal naftowy w Petersburgu (w Rosji), doprowadzając do pożaru.

- Francuskie służby zatrzymały głównego podejrzanego o podpalenie zabytkowego ratusza w Limoges. To 34-l. Hodei Ciarra Docampo, lewicowy i ekologiczny ekstremista, widniejący na liście zagrażających bezpieczeństwu, zaangażowany w ruch Black Lives Matter, biały mężczyzna. Wywodzi się z rodziny terrorystów. Jego ojciec był skazany za podpalenia infrastruktury energetycznej i pojazdów firmy energetycznej. Jego wuj był aresztowany za przynależność do baskijskich terrorystów ETA. Grozi mu do 20 lat więzienia.

- Zełenski zgadza się na zamrożenie wojny na obecnej linii frontu w ramach porozumienia pokojowego z Rosją i utratę 25% terytorium kraju. Rosja, póki co odrzuca zawieszenie broni, twierdząc, że chce trwałego uregulowania konfliktu.

- USA, sąd w Nowym Meksyku nakazał koncernowi Meta zapłacić 25 mld $ kary za przekazanie danych 87 mln użytkowników, które wykorzystywał sztab wyborczy Trumpa w 2016 r. oraz wprowadzanie opinii publicznej w błąd. Sztab używał danych do przewidywania decyzji wyborców i wpływania na nie. Zarząd FB świadomie okłamywał użytkowników ws. dostępu do ich danych oraz tolerował mowę nienawiści dla zysków. Wyrok jest nieprawomocny. Nowy Meksyk jako jedyny doprowadził sprawę do wyroku - inne stany zawarły w sierpniu ugodę. Koncern zapłacił im 459 mln $.

Polska

- Pierwsza polska elektrownia jądrowa może nie ruszyć nawet w 2036 r. - stwierdziła NIK po wykryciu błędów w przygotowaniu inwestycji, opóźnień i niejasnego podziału obowiązków między instytucjami.
- Ukraiński dron wleciał w litewską przestrzeń i eksplodował k. miejscowości Juodonys. Litwa podała, że maszyna wleciała od strony Polski, co zasugerowało, że polska obrona go “przegapiła”.
- Na Zachodnim Brzegu izraelscy osadnicy zaatakowali konwój z polskimi, francuskimi i belgijskimi dyplomatami; Polakom nic się nie stało, a MSZ żąda od Izraela pilnych wyjaśnień.
- Polska jest największym w UE eksporterem dóbr na Ukrainę i odpowiada za 30% eksportu całej Wspólnoty do tego kraju, generując niemal 10 mld euro nadwyżki na korzyść Polski.

- Służby zatrzymały Ukraińca podejrzanego o szpiegostwo; niedawno otrzymał też polskie obywatelstwo. Jest słuchaczem kursu na Wojskowej Akademii Medycznej. Zastosowano areszt na 3 m-ce.
- Sejm ustawą przywrócił możliwość aborcji w przypadku ciężkiej wady płodu; „za" głosowało 233 posłów, „przeciw" 203, a 1 wstrzymał się od głosu. Uchwalono też drugi projekt, który częściowo dekryminalizuje aborcję oraz pomoc w jej przeprowadzeniu, nawet wbrew przepisom.
- Jest wyrok ws. najgłośniejszego wypadku drogowego ostatnich lat. Sąd Rej. w Piotrkowie Tryb. skazał Sebastiana M. na 8 lat więzienia - najwyższą karę przewidzianą w KK za ten czyn. Musi też zapłacić 2,5 mln zł zadośćuczynienia członkom rodzin ofiar - po pół mln / osobę. Ma też zakaz prowadzenia na 15 lat.
- Szczyt UE w Brukseli: Premier Donald Tusk podsumował dwudniowy szczyt Rady Europejskiej, informując o planowanej w tym roku oficjalnej wizycie w Chinach oraz o wywalczeniu zapisów dotyczących cen energii (ETS2) i asertywnej polityki handlowej.
- MSWiA wycofuje się z kontrowersyjnej poprawki: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji zrezygnowało z przepisu w Kodeksie karnym, który przewidywał do 3 lat więzienia za bezinteresowną pomoc (np. podanie zupy lub ubrań) cudzoziemcom na granicy polsko-białoruskiej.
- Wypadek rowerzystów na Mazowszu: Trzech nastoletnich rowerzystów zostało potrąconych przez samochód; jeden z chłopaków jest w stanie ciężkim i został zabrany śmigłowcem ratunkowym.
- Sprawa Barbary Mróz-Gorgoń: Była pełnomocniczka rządu ds. promocji marki Polska nie pojawiła się na panelu dyskusyjnym podczas konferencji EFNI w Sopocie ze względu na zły stan zdrowia i toczące się wokół niej śledztwo prokuratury.

- Szef MSZ Sikorski grzmi ws. decyzji Lwowskiej Rady Obwodowej: Jeśli wyznaje się taką ideologię, nie można wejść do UE. Polska zakazała wjazdu do Schengen na 5 lat inicjatorowi ustanowienia 2027 r. rokiem UPA i Szuchewycza, Swiatosławowi Szeremecie.

- Premier Tusk spotkał się w New Delhi z premierem Modim podczas największej w historii wizyty polskiej delegacji w Indiach. Premierowi towarzyszy duża delegacja niemal 100 polskich przedsiębiorców, którzy rozmawiają z indyjskim biznesie. Współpraca ma objąć m.in. sektor kosmiczny (satelity), drony, technologie obronne, minerały krytyczne oraz gazyfikację węgla.

Australia

- Zatrzymanie za trucie curry: Australijka została oskarżona o dodanie trutki na ślimaki do posiłku przygotowanego dla swojego współpracownika (i partnera), w którego jedzeniu zauważono jaskrawozielone pellety.
- Historyczne gwiazdki Michelin: Po raz pierwszy w historii Australii przyznano restauracjom lokalne gwiazdki Michelin – aż 11 wyróżnionych lokali znajduje się w stanie Australia Południowa.
- Ukryta kamera na okręcie wojennym: Marynarka wojenna Australii potwierdziła odnalezienie ukrytego urządzenia nagrywającego w kabinie jednego ze swoich okrętów po zgłoszeniach od senatora.
- Problemy pasażerów Qantas: Lot linii Qantas musiał zostać uziemiony i przerwany z powodu inwazji pluskiew na pokładzie podczas 17-godzinnego rejsu.
- Wiktoria (Wangaratta) przed sądem stanął 43-letni Brendan Nugent w związku z zarzutem potrącenia samochodem i ataku na federalną posłankę Helen Haines. Incydent wywołał dyskusję o rosnącym poziomie zagrożeń i środków bezpieczeństwa wśród australijskich parlamentarzystów.
- Gwałtowne burze i powodzie: W południowo-wschodnim Queensland trwają akcje ratunkowe po gwałtownych burzach i ulewach, które w krótkim czasie przyniosły sumy opadów równe dwóm miesiącom normy deszczowej.

- Debata o imigracji: Opozycja (Koalicja pod wodzą Angusa Taylora) przedstawiła plan obniżenia czystej imigracji zagranicznej do poziomu 100 tysięcy osób rocznie na trzy lata, co budzi sprzeciw grup biznesowych obawiających się niedoborów siły roboczej.
- Kryzys mieszkaniowy i rynki: Minister mieszkalnictwa Clare O'Neil przyznała, że rząd dąży do zmiany sytuacji na rynku nieruchomości w obliczu rekordowego spadku cen, podczas gdy deweloperzy (np. Mirvac) notują spadek sprzedaży m.in. przez zmiany podatkowe w Canberze.
- Awaria cyfrowa i cyber bezpieczeństwo: Krytyczne serwisy rządowe oraz strony internetowe w Australii ucierpiały w wyniku fali zakłóceń po wykryciu groźnej luki w zabezpieczeniach języka programowania wykorzystywanego w sieci.
- Wieloryb przy plażach Sydney: Na plażach we wschodnim Sydney zamknięto kąpieliska po tym, jak na brzeg wyrzucone zostało martwe cielsko wieloryba, co przyciągnęło w pobliże brzegu drapieżne rekiny.
- Dziennikarz australijskiej stacji ABC, Will Murray, oraz przypadkowy przechodzień uratowali kierowcę, którego samochód tonął w wodzie powodziowej w miejscowości Morayfield (na północ od Brisbane) w stanie Queensland. Do tego dramatycznego zdarzenia doszło w czwartek, 22 października 2026 roku.

Opracował:
Bogusław P.

Bogusław Piotrowski z wykształcenia i zamiłowania – architekt. Mieszka w Australii. W Polsce należał do „Solidarności" - zajmował się pomocą materialną wspomagając strajkujących górników i ich rodziny w Zagłębiu Miedziowym – był naocznym świadkiem tragicznych zajść lubińskich w 1982 roku.